

Metro

Format

Certificeringsschema voor de taak
veiligheidspersoon metro
vhp-metro

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Versiebeheer	3
Werkversie Versiebeheer	3
Goedgekeurde Versiebeheer	3
1 De taak	4
2 Het certificaat	5
2.1 Algemeen	5
2.2 De scope	5
2.3 Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject	6
2.4 Verstrekking van het certificaat.....	6
2.5 Geldigheid van het certificaat	7
2.6 Verlengen geldigheid certificaat (hertificering)	7
3 Vakbekwaamheidseisen	8
4 Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen	13
4.1 Beschrijving van de initiële toetsing.....	13
4.1.1 <i>Theorie-examen</i>	13
4.1.2 <i>Praktijkbeoordeling</i>	13
4.1.3 <i>Norm voor slagen voor de initiële toetsing</i>	14
4.2 Beschrijving van de hertoetsing	14
4.2.1 <i>Praktijkbeoordeling</i>	14
4.2.2 <i>Bewijs van deelname aan herinstructie</i>	14
4.2.3 <i>Norm voor slagen voor de hertoetsing</i>	14
5 Logboek van wijzigingen.....	14

Versiebeheer

Werkversie Versiebeheer

Nummer	Datum	Aard van de wijziging	Gewijzigd door	Goedgekeurd door

Goedgekeurde Versiebeheer

Nummer	Datum	Aard van de wijziging	Gewijzigd door	Goedgekeurd door
1.0	13-09-17	Inhoudelijke aanpassingen en correctieslag kwaliteitsmedewerker railAlert	Jan Lamain /Aboe Marasabessy	1.0
1.1	01-08-18	Theorie-examen i.p.v. kennistoets. Veiligheids-gesprekken via PB i.p.v. T. Tekstuele aanpassingen.	Inge Bochartd	
1.2	17-10-18	Format voor personen met een veiligheidstaak in het kader van het NVW. Verwerking VVW-Metro versie 1.1 (jan 18). Laatste controle HdL.	Inge Bochartd	Hans de Lange
1.3	11-10-19	Hieronder wordt uitgegaan van de aangepaste nummering 2.1 aan overige eisen toegevoegd: die de lokaal spoorbedrijven van toepassing hebben verklaard; 3.1 risico's verplaatst naar 3.2; 3.1 formulieren en documenten verplaatst naar 3.2 en aangevuld; 3.1 toegevoegd: basiskennis (uitrusting, snelheden, afstanden, infra); 3.2 toegevoegd: eventueel VGC-U; 4.1 theorie-examen bevat alleen meerkeuzevragen; Werkgever vervangen door metrobaanbeheerder	Inge Bochartd	Hans de Lange
1.4	15-04-20	2.2 Mogelijkheid combinatie examen toegevoegd. In aantal gevallen metrobaanbeheerder vervangen door werkgever.	Inge Bochartd	Hans de Lange
1.5	08-04-2023	Toepassen actueel format railAlert	Inge Bochartd	Steven Cleophas

1 De taak

De taken van de veiligheidspersoon metro (vhp-metro) zijn als veiligheidstaak opgenomen in het Voorschrift Veilig Werken (VVW) Metro. De taken worden vervuld binnen de werkplekbeveiligingsmethode Persoonlijke Waarneming (PW). In het VVW-Metro is aangegeven dat de vhp-metro tijdens het reguliere vervoersproces werkenden waarschuwt.

De vhp-metro zorgt ervoor dat de werkenden de gevarenzone verlaten wanneer een metro nadert. De vhp-metro is verantwoordelijk voor het signaleren van een railvoertuig minimaal 20 seconden voordat deze de werkplek bereikt en voor het waarschuwen van de werkenden zodat deze voor het passeren van het railvoertuig op de veilige wijkplaats staan opgesteld.

De vhp-metro vervult onderstaande taken:

1. Verzorgen van een aantoonbare veiligheidsinstructie aan uitvoerenden, tenzij de lwb-metro of de llv-metro deze verzorgt.
2. Uitvoeren van de veiligheidstaken.
3. Toezicht houden op de naleving van veiligheidsmaatregelen, zelf het goede voorbeeld geven, escaleren naar de lwb-metro of llv-metro of projectleider/eventueel V&G-coördinator (VGC-U) uitvoeringsfase en stopzetten van het werk als de veiligheid dit naar zijn oordeel vereist.
4. Evalueren van de veiligheidsmaatregelen en de veiligheidsorganisatie met de lwb-metro of llv-metro of projectleider/eventueel VGC-U na afloop van de werkzaamheden.

De vakbekwaamheidseisen zijn gebaseerd op het volgende:

- Normenkader Veilig Werken (NVW)
- Voorschrift Veilig Werken Metro (VVW-Metro)
- Wet lokaal spoor
- Brancherichtlijn/best practices
- Veiligheid en Toegang Op de Metrobaan (VTOM)
- Life Saving Rules
- Gesprekken met vertegenwoordigers uit de branche voor de aansluiting met de beroepspraktijk van de vhp-metro.

2 Het certificaat

2.1 Algemeen

In het Normenkader Veilig Werken en het op de veiligheidstaak van toepassing zijnde Voorschrift Veilig Werken is opgenomen dat personen, voor het mogen uitvoeren van een veiligheidstaak, gecertificeerd moeten zijn en moeten beschikken over een geldig certificaat van railAlert voor de betreffende taak.

Dit schema betreft de uitvoering van de taak veiligheidspersoon metro (vhp-metro) en is bindend voor alle betrokkenen.

Het certificaat geeft aan dat de persoon op het moment van de toetsing heeft aangetoond te voldoen aan de vakbekwaamheidseisen zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit certificeringsschema en dat de beoordeling, als beschreven in hoofdstuk 4 van dit certificeringsschema, heeft plaatsgevonden.

Het is de taak van de werkgever om, voordat de medewerker wordt ingezet voor de veiligheidstaak vhp-metro, vast te stellen of de medewerker ook voldoet aan alle overige eisen die de lokaal spoorbedrijven van toepassing hebben verklaard om de medewerker te mogen inzetten.

In dit document wordt Stichting railAlert verder aangeduid met railAlert en worden personen aangeduid in de mannelijke vorm maar bedoeld worden zowel mannen als vrouwen.

2.2 De scope

In het Normenkader Veilig Werken worden eisen gesteld aan personen met een veiligheidstaak. In het Voorschrift Veilig Werken *Metro* zijn de taken en verantwoordelijkheden die van toepassing zijn op de veiligheidstaak vhp-metro benoemd.

De vhp-metro wordt ingezet in een beperkt aantal, in detail beschreven, situaties bij werkzaamheden in veiligheidsniveau persoonlijke waarneming (PW).

Kennis van de bedrijfsorganisatie en van het veiligheidsbeheerssysteem van het bedrijf maken geen deel uit van het certificeringsschema en worden dan ook niet getoetst. Deze aspecten worden beoordeeld door de werkgever.

De vereiste kennis voor vhp-metro wordt geëxamineerd door railAlert. Een belangrijk deel van de beoordeling van de vakbekwaamheid wordt uitgevoerd door middel van een praktijkbeoordeling door een door de metrobaanbeheerder aangewezen praktijkbeoordelaar.

Als op dezelfde dag examen wordt gedaan voor lwb-/llv-metro en vhp-metro is er vrijstelling voor het theorie-examen vhp-metro. Dit omdat de theorie voor de taak vhp-metro terugkomt in het theorie-examen lwb-/llv-metro.

2.3 Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject

Het initiële certificeringstraject is het traject dat tot doel heeft om voor de eerste keer het betreffende certificaat te behalen. Indien een certificaat verlopen is geldt het initiële traject.

railAlert stelt toelatingsvoorwaarden aan personen die wensen deel te nemen aan een toets ter beoordeling van de vakbekwaamheid.

Voor toelating tot dit certificeringstraject gelden de volgende voorwaarden. De medewerker:

- beheerst de Nederlandse taal conform niveau A2+ zoals gedefinieerd door de CEFR¹ en de ongeveer gelijke taaleis in de Europese norm TSI (niveau 3): kan communiceren in alledaagse werksituaties, kan instructies begrijpen en geven
- spreekt de taal duidelijk uit; zonder dialect of accent dat de verstaanbaarheid negatief beïnvloedt
- voldoet aan de overige voor deze veiligheidstaak gestelde eisen zoals benoemd in hoofdstuk 5 van het Normenkader Veilig Werken en hoofdstuk 2 van het Voorschrift Veilig Werken Metro.

De aanvrager/werkgever is verantwoordelijk voor het beoordelen of de medewerker aan alle toelatingsvoorwaarden voldoet voordat de medewerker wordt aangemeld voor het betreffende certificeringstraject.

2.4 Verstrekking van het certificaat

Het certificaat wordt verstrekt nadat alle geldige toetsen met voldoende resultaat zijn afgelegd en een positieve praktijkbeoordeling van de door de metrobaanbeheerder aangewezen praktijkbeoordelaar door Bureau Toetsing en Certificering (BTC) is ontvangen. In alle gevallen van hertoetsing wordt een nieuw certificaat verstrekt.

¹ Common European Framework of Reference

2.5 Geldigheid van het certificaat

Het certificaat is alleen geldig als de bezitter:

- voldoet aan de eisen voor medische en psychologische geschiktheid zoals deze zijn vastgesteld door railAlert en gelden voor deze veiligheidstaak.
- taken uitvoert in opdracht van metrobaanbeheerders
- voldoet aan de overige eisen die gelden voor deze veiligheidstaak zoals benoemd in het Normenkader Veilig Werken en het voor deze taak van toepassing zijnde Voorschrift Veilig Werken.

De geldigheidsduur van het certificaat is opgenomen in het document 'Geldigheidsduur van certificaten, medische en psychologische keuringen' van railAlert (zie website railAlert)

Het certificaat blijft geldig onder de voorwaarden die zijn opgenomen in het 'Reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid' van railAlert (zie website railAlert).

Het certificaat vervalt als de werkgever constateert dat de certificaathouder niet meer voldoet aan de eisen die gelden voor zijn taak en de werkgever railAlert opdracht geeft het certificaat in te trekken. De werkgever doet dit schriftelijk bij railAlert.

2.6 Verlengen geldigheid certificaat (hertificering)

De werkgever kan verlenging van de geldigheidsduur van het certificaat van de werknemer aanvragen bij BTC en hiervoor dient de medewerker aan de volgende voorwaarden te voldoen.

De medewerker:

- beschikt nog over een geldige verklaring van medische en psychologische geschiktheid
- beschikt over een positieve praktijkbeoordeling, die niet ouder is dan een half jaar, van een door de metrobaanbeheerder aangewezen praktijkbeoordelaar
- heeft aantoonbaar deelgenomen aan herinstructie, waarvan minimaal één in het jaar voor het verstrijken van de geldigheidsdatum van het certificaat.

Indien niet voor het verlopen van de geldigheidstermijn van het vigerende certificaat verlenging heeft plaatsgevonden dan gelden de toelatingsvoorwaarden en toetsen van het initiële traject.

3 Vakbekwaamheidseisen

Om voor een certificaat in aanmerking te komen moet worden vastgesteld dat de medewerker voldoet aan onderstaande beoordelingscriteria.

De wijze van toetsen is met een lettercode aangegeven. De betekenis van de codes is:

- T** een theorie-examen
- PB** een praktijkbeoordeling

In hoofdstuk 4 is de methode van toetsing uitvoeriger beschreven.

3.1	De vhp-metro weet waarvoor hij als veiligheidspersoon verantwoordelijk is en wat het belang van zijn taak is. Hij kent de taken en verantwoordelijkheden van de functionarissen in de veiligheidsorganisatie waar hij mee samenwerkt. Beschikt over basiskennis voor de taak	Wijze van toetsen
3.1.1	Benoemt taken en verantwoordelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> • Eigen taken en verantwoordelijkheden • Functionarissen met wie hij samenwerkt en hun verantwoordelijkheden (hiërarchie van taken bij werkzaamheden) 	T
3.1.2	Toont aan over basiskennis te beschikken om de taak uit te kunnen voeren, in het bijzonder kennis van: <ul style="list-style-type: none"> • Signalen • Afstanden • Snelheden • Infra(elementen) 	T

3.2 De vhp-metro beoordeelt of hij de werkzaamheden veilig kan uitvoeren met de gegeven veiligheidsinstructie van de-lwb-metro Wijze van toetsen

De vhp metro mag uit gaan van de juistheid van de documenten en van de gegeven instructie. Benamingen van documenten/formulieren kunnen per bedrijf verschillen, daarom is soms gekozen voor een algemenere formulering.

3.2.1 Benoemt de verschillende documenten en formulieren die voor zijn taak relevant zijn en controleert bij aanvang van de werkzaamheden of ze aanwezig zijn (voor zover van toepassing), zoals:

- NVW en VVW-metro
- Life saving rules
- Certificaten
- Technisch dag- en weekbericht
- Werkplekbeveiligingsinstructie (wbi of vergelijkbaar document)
- Verklaring spanningsloosstelling (123-verklaring, kortsluitbriefje)
- Risico-analyse en beoordeling

T

3.2.2 Benoemt de voorschriften en veiligheidsmaatregelen die voor zijn taak van toepassing zijn en weet hoe te handelen door hemzelf en het personeel waarvoor hij verantwoordelijkheid draagt:

- Uitrusting (kleding, communicatiemiddelen
- hoe te handelen bij aanvang werkzaamheden
- hoe te handelen tijdens werkzaamheden op de metrobaan
- hoe te handelen in bijzondere omstandigheden
- hoe te handelen bij einde werkzaamheden

T

3.2.3 Benoemt de hulpmiddelen volgens onder meer de catalogus Werkplekbeveiliging Metro en weet wanneer ze toe te passen zijn:

- Toegelaten werkplekbeveiligingsmiddelen

T

3.2.4 Benoemt de risico's en maatregelen ter voorkoming van aanrijd- en elektrocutiegevaar en wanneer ze van toepassing zijn

- Werkplekbeveiligingsmaatregelen (buiten bedrijf, buiten dienst, fysieke afscherming, persoonlijke waarneming,

T

	<p>bzb-metro, voldoende afstand bewaren, retourstroomwaarborging)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scheidingsniveaus (arbeidshygiënische strategie) • Bedrijfstoestanden • Spanningsloosstelling 	
3.2.5	<p>Beoordeelt of de werkplek binnen de buitendienststelling valt met behulp van de werkplekbeveiligingsinstructie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsschillen 	T
3.3	De vhp-metro reageert adequaat op een veiligheidsinstructie en geeft een goede veiligheidsinstructie aan het ploeglid/de ploegleden waarvoor hij de verantwoordelijkheid draagt	Wijze van toetsen
3.3.1	<p>Laat zien dat hij zorgvuldig omgaat met veiligheidsinstructies die hij krijgt en geeft</p>	PB
3.3.2	<p>Laat zien de veiligheidsinstructie te begrijpen en beoordeelt of hij voldoende en juiste informatie heeft om zijn taak verantwoord uit te voeren.</p> <p>Bij onvoldoende informatie vraagt hij aanvullende informatie aan de llv-metro, lwb-metro of projectleider/eventueel VGC-U</p>	PB
3.3.3.3	<p>Geeft op basis van de ontvangen veiligheidsinstructie, een veiligheidsinstructie aan het ploeglid/de ploegleden op een zodanige wijze dat deze precies weet/weten wat wel en niet mag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifieke risico's • Van toepassing zijnde maatregel voorkomen aanrijdgevaar • Overige veiligheidsmaatregelen • De te nemen vluchtweg <p>Neemt de veiligheidssignalen met de ploeg door. Controleert of de informatie goed is overgekomen. Laat de ploeg indien afgesproken tekenen voor de instructie</p>	PB
3.3.3.4	<p>Controleert of de situatie op de werkplek conform de veiligheidsinstructie is en beoordeelt in de situatie PW of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er voldoende zicht is en • de vluchtweg/wijkplaats voldoet <p>Geeft de lwb-metro of de llv-metro het startsein voor aanvang van de werkzaamheden.</p>	PB

Meldt afwijkingen van de situatie aan de lwb-metro of projectleider/eventueel VGC-U.
Stopt de werkzaamheden als de veiligheid in het geding is

3.4 De vhp-metro voert de door de lwb-metro/llv-metro aangegeven veiligheidsmaatregelen correct uit. Houdt zich aan de regels en laat zich niet afleiden Wijze van toetsen

3.4.1	Zorgt voor de juiste kleding (juiste kleur vest) en waarschuwingsmiddelen (zoals rode vlag, lamp, hoorn, mondfluit en afbakening)	PB
3.4.2	Blijft er geconcentreerd op letten dat de werkenden niet onbedoeld in de nabijheid van het spoor komen.	PB
3.4.3	Blijft geconcentreerd op het railverkeer letten, laat zich niet afleiden (door bijvoorbeeld mobiele telefoon, muziek of iets dergelijks). Werkt niet mee, ook niet op aandringen van een leidinggevende	PB
3.4.4	Waarschuwt tijdig en met de juiste signalen voor railverkeer (kent de minimale tijden voor waarschuwen en vrij zijn van de gevarezone). Geeft de signalen duidelijk hoorbaar (werkspoor en nevenspoor, werkhervattings signaal)	PB
3.4.5	Controleert de wijkplaats op beschikbaarheid en geschiktheid	PB
3.4.6	Waarschuwt het railverkeer met de juiste signalen als de gevarezone niet tijdig vrij is	PB
3.4.7	Controleert of het ploeglid/de ploegleden na het signaal voor vrijmaken de gevarezone verlaat/verlaten met meenemen van materiaal en gereedschap	PB
3.4.8	Controleert of het ploeglid/de ploegleden de wijkplaats pas verlaat/verlaten nadat hij het hervattings signaal heeft gegeven	PB

3.5	De vhp-metro houdt zich nauwlettend aan de voorgeschreven veiligheidsmaatregelen. Houdt toezicht op de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen door de medewerker(s) in zijn werkgebied conform instructie en neemt zo nodig maatregelen	Wijze van toetsen
3.5.1	Toont voorbeeldgedrag; houdt zich consequent aan de (gedrags)regels en verkregen veiligheidsinstructie. Bij noodzakelijke afwijkingen van de regels neemt hij direct contact op met de lwb-metro of llv-metro of projectleider/eventueel VGC-U	PB
3.5.2	Controleert of ploegleden gecertificeerd zijn om de metrobaan te betreden	PB
3.5.3	Spreekt het ploeglid/de ploegleden effectief aan als deze zich niet houdt/houden aan de afgesproken veiligheidsmaatregelen en zijn aanwijzingen/signalen. Effectief wil zeggen dat het ploeglid/de ploegleden zich weer gedraagt/gedragen volgens voorschrift en zijn aanwijzingen. Escaleert zo nodig naar de lwb-metro of llv-metro of projectleider/eventueel VGC-U	PB
3.6	Draagt bij aan een goede evaluatie van de werkzaamheden	Wijze van toetsen
3.6.1	Stelt na afloop van de werkzaamheden samen met de lwb-metro en het ploeglid/de ploegleden vast of de werkzaamheden correct zijn verlopen. Signaleert verbeterpunten	PB

4 Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen

Hierbij zijn van toepassing:

- het 'Reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid'
- het 'Reglement Bezwaar en Beroep Persoonscertificering'
- de 'Klachtenregeling'.

Bovenstaande reglementen staan op de website van railAlert.

4.1 Beschrijving van de initiële toetsing

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

- een theorie-examen
- een praktijkbeoordeling.

4.1.1 Theorie-examen

Het theorie-examen bevat vragen over de voorwaardelijke kennis, benodigd voor de dagelijkse taakuitvoering. Daarnaast bevat het examen vragen waarin een oordeel moet worden gegeven over praktijksituaties.

Het theorie-examen bestaat uit meerkeuzevragen.

Het digitale examen wordt georganiseerd door het Bureau Toetsing en Certificering (BTC), onder verantwoordelijkheid van railAlert.

4.1.2 Praktijkbeoordeling

De praktijkbeoordeling is een beoordeling van de vakbekwaamheid gebaseerd op het observeren en controleren van de kandidaat tijdens de leer-/werkperiode. De praktijkbeoordeling wordt door een door de metrobaanbeheerder aangewezen praktijkbeoordelaar uitgevoerd aan de hand van een beoordelingslijst van railAlert. De beoordelingslijst is te downloaden van de website van railAlert.

Ten behoeve van de praktijkbeoordeling mag de kandidaat zijn taak, tijdens de leer-werkperiode voor een periode van maximaal 6 maanden, uitvoeren onder direct toezicht en begeleiding van een gecertificeerde en ervaren collega. Indien de kandidaat niet binnen 6 maanden positief beoordeeld wordt, zal de kandidaat opnieuw theorie-examen moeten doen

4.1.3 Norm voor slagen voor de initiële toetsing

De kandidaat is geslaagd als:

- hij voor het theorie-examen een score van minimaal 80% behaalt
- hij volgens de praktijkbeoordelaar alle taken op de beoordelingslijst voldoende kan uitvoeren.

De praktijkbeoordelaar stuurt, minimaal, het ondertekende voorblad van de beoordeling naar BTC.

4.2 Beschrijving van de hertoetsing

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

- een praktijkbeoordeling
- bewijs van deelname aan herinstructie.

4.2.1 Praktijkbeoordeling

De praktijkbeoordeling wordt door een door de metrobaanbeheerder aangewezen praktijkbeoordelaar uitgevoerd aan de hand van een beoordelingslijst van railAlert. De beoordelingslijst is te downloaden van de website van railAlert.

4.2.2 Bewijs van deelname aan herinstructie

De kandidaat heeft aantoonbaar deelgenomen aan herinstructie, waarvan minimaal één in het jaar voor het verstrijken van de geldigheidsdatum van het certificaat.

4.2.3 Norm voor slagen voor de hertoetsing

De kandidaat is geslaagd als:

- hij volgens de praktijkbeoordelaar alle taken op de beoordelingslijst voldoende kan uitvoeren
- hij aantoonbaar herinstructie heeft gevolgd.

De praktijkbeoordelaar stuurt, minimaal, het ondertekende voorblad van de beoordeling naar BTC. Het bewijs van herinstructie wordt bewaard in het personeelsdossier.

5 Logboek van wijzigingen

Niet van toepassing.

railAlert
Soesterweg 244
3812 BH Amersfoort
Postbus 165
3800 AD Amersfoort
+31 (0)85 002 3510
info@railalert.nl

Samen werken aan
arbeidsveiligheid